

ABRAMIĆ, Mihovil, arheolog (Pula, 12. V. 1884 — Split, 8. V. 1962). Studirao i doktorirao u Beču disertacijom *Darstellungen der grossen Lichtgottheiten bei Griechen und Römern*. Od 1910. radi u Austrijskomu arheološkomu institutu u Beču, a od 1913. je ravnatelj Arheološkoga muzeja u Akvileji. Poslije I. svj. r. dolazi u Split. God. 1926. zamjenjuje don F. Bulića na mjestu ravnatelja Arheološkoga muzeja i na toj dužnosti ostaje do 1950. Dopisni je član JAZU od 1931., redoviti od 1947. Bio je član Njemačkoga arheološkoga instituta u Berlinu. Vodio je arh. iskapanja u Ptuj (mitrej), Ninu, Podgrađu kod Benkovca (*Asseria*), Šupljaj crkvi kod Kistanja (*Burnum*), Čitluku kod Sinja (*Aequum*), Visu i Solinu. Urednik »Vjesnika za arheologiju i historiju dalmatinsku«, »Bulićeva zbornika« (*Strena Buliciana*, s V. Hoffillerom, Zagreb 1924) i »Hoffillerova zbornika« (*Serta Hoffilleriana*, s G. Novakom, Zagreb 1940).

BIBL.: *Untersuchungen in Norddalmatien*, Jahreshefte ÖAI, 1909; *Archaeologische Funde in Pettau*, ibid., 1914; *Zur Geschichte Salona*, Forschungen in Salona, Beč 1917; *Speculatores i beneficiarii*, Starinar, 1922; *Militaria Burnensia*, Bulićev zbornik, 1924; *Grčki natpisi iz Solina*, VjAHD, 1924—25; *Ptuj—Vodič*, Ptuj 1925; *O novim miljokazima i rimskim cestama stare Dalmacije*, VjAHD, 1926—27; *Basreljef sv. Jurja (?) u Žrnovnici*, SHP, 1927; *Novi reljef božanstva Kairos iz Trogira*, VjAHD, 1928—29; *Jedan doprinos k pitanju hrvatske krune*, Šišićev zbornik, Zagreb 1929; *Die Wichtigkeit der Denkmäler im Museum von Knin für die Geschichte und Kunstgeschichte des frühen Mittelalters in Dalmatien*, Actes du III. Congr. int. des Etudes byzantines, Atena 1930; *Quelques reliefs d'origine ou d'influence byzantine en Dalmatie*, Recueil Uspenskij, 1930, 2; *Zapadna nekropola antične Salone*, VjAHD, 1935—49; *Arheološka istraživanja grčke kolonije Issa na otoku Visu*, Ljetopis JAZU, 1949; *Tyche-Fortuna Salonitana*, VjAHD, 1953.

LIT.: *D. Rendić-Miočević*, Mihovil Abramčić (nekrolog), Ljetopis JAZU, 1963, 69. Ž. Ra.

ABRAMOVIĆ, Ante, slikar (Posavski Podgajci, 17. V. 1903). Učio slikarstvo u Zagrebu kod E. Tomaševića i O. Postružnika, u Beogradu na Državnoj umjetničkoj školi (1928—34) i Parizu 1939. Bio je profesor Više pedagoške škole u Beogradu (1947—76). Slikao je pejzaže, portrete, mrtve prirode i figuralne kompozicije ponajviše u impresionističkom duhu prigušenim koloritom. Samostalno je izlagao u Beogradu (1940, 1952, 1956, 1958, 1961, 1967, 1976), Županji (1955, 1964), Prištini (1957), Đakovu (1959), Rijeci (1967). Bavio se grafikom i ilustracijom knjiga.

LIT.: *M. S. Mađer*, Izložba slikara i kipara Slavonaca (katalog), Osijek 1965. R.

ACKERMANN, Hans Ludwig, kipar i drvorezbar (Heidelberg, 13. III. 1587 — Graz, 13. X. 1640). God. 1631. dolazi u Zagreb gdje 1632. izrađuje arhit. konstrukciju, kipove i ornamentalnu rezbariju gl. oltara zagrebačke katedrale. Poslije rušenja oltara (1832) kipovi su razasuti po svetištima SZ Hrvatske. U novije vrijeme prikupljeni su i restaurirani (*Marija s djetetom* smještena je u novije vrijeme u zagrebačku katedralu). Kipovi svjedoče o visokom umj. dosegu vrsnoga majstora iz kruga južnonjem. manirista.

LIT.: *D. Baričević*, Glavni oltar zagrebačke katedrale iz 1632. godine, Peristil, 1967—68, 10—11. P. C.

ACRUVIUM → KOTOR

EHU, I

ADAM, Robert, engl. arhitekt i povjesničar (Kirkcaldy, 1728 — London, 3. III. 1792). Začetnik neoklasicizma u Engleskoj. God. 1757. boravi u Splitu sa slikarom C. L. Clérisseauom i dva crtača te mjeri i snima ostatke ant. arhitekture. Rezultat je toga rada prva znanstvena monografija Dioklecijanove palače *Ruins of the Palace of the Emperor Diocletian at Spalatro in Dalmatia* (London 1764), s brojnim vrsnim grafikama. To je djelo pobudilo interes eur. kulturne javnosti za Dioklecijanovu palaču i grad Split.

LIT.: *D. Kečkemet*, Robert Adam i Dioklecijanova palača u Splitu (katalog), Split 1964.

T. Mar.

ADAMOVIĆ, Dubravko, slikar (Postojna, 11. IX. 1953). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1978 (N. Reiser). U početku sklon geometrizmu, od sredine 80-ih u okvirima postmodernizma a u duhu novog ekspresionizma crta bojom kompozicije naglašene napetosti (*Plavi jahač*, 1988) i krajolike žestokih boja (*Oluja*, 1989). U najnovije radove dodaje predmete iz stvarnosti. Samostalno je izlagao u Rijeci (1978), Bjelovaru (1981), Zagrebu (1984—91), Ljubljani (1989), Berlinu i dr.

LIT.: *Ž. Sabol*, Dubravko Adamović (katalog), Zagreb 1986. — *Lj. Domic*, Dubravko Adamović (katalog), Zagreb 1990. V. Fo.

ADAMOVIĆ, Marin (Marin Adamov), zlatar u Kotoru i Dubrovniku (XV. st.). Sin zlatara Adama Kotoranina, prvi put se spominje 1419. u Kotoru. God. 1424—34. ima radionicu u Dubrovniku gdje radi srebrno posuđe za vojvodu Sandalja Hranica (1427) te srebrne predmete za Korčulu, samostan na Lokrumu i dominikance u Kotoru. U rodnomu gradu radi za privatne i crkvene naručioce: srebrni tanjur (1435), srebrne kutije, kadionice (1436—37. za crkvu Sv. Marije u Ratcu, 1440. za crkvu Sv. Nikole) i relikvije u obliku ruke i noge (1444. za Collegiatu). Radi bočna polja monumentalne srebrne oltarne pale kotorske katedrale. God. 1445. spominje se već kao mrtav u Kotoru. Sinovi *Nikola* i *Adam* također su zlatari.

LIT.: *C. Fisković*, Dubrovački zlatari od XIII. do XVII. stoljeća, SHP, 1949. — *R. Kovijanović*, O majstorima srebrne pale kotorske katedrale, Starije Crne Gore, 1965—66, 78—84. Iv. Mat.

ADRIOBIZANTIZAM → BIZANTSKA UMJETNOST

ADUM, Koraljka, keramičarka (Split, 5. II. 1920 — Zagreb, 18. VII. 1972). Završila je Školu za primijenjenu umetnost u Beogradu, polazila Višu umjetničko-industrijsku školu u Pragu 1946—48, diplomirala na Akademiji primijenjene umjetnosti u Zagrebu 1951. Radila sitnu plastiku i reljefne višebojne tanjure u kojima se koristila staklenom pastom. Samostalno je izlagala u Faenzi i Šibeniku 1966. Bavila se lik. pedagogijom.

LIT.: *M. Baričević*, Povijest moderne keramike u Hrvatskoj, Zagreb 1986, str. 116. K. Ma.

AENONA → NIN

AEQUUM → ČITLUK

AFAN DE RIVERA, Karlo → RIVERA, KARLO AFAN DE